

Efni: Umsögn Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur um skipulagslýsingu vegna breytingar á aðalskipulagi Reykjavíkur 2010-2030 og nýs deiliskipulags fyrir efnisvinnslusvæði í Álfnesvík

Vísað er til bréfs skrifstofu skipulagsfulltrúa dags. 23. janúar 2018 þar sem óskað er umsagnar Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur (HER) um verklýsingu vegna breytingar á aðalskipulagi Reykjavíkur 2010-2030 og nýs deiliskipulags fyrir efnisvinnslusvæði í Álfnesvík. Svæðið við Álfnesvík, er í Aðalskipulagi Reykjavíkur 2010-2030 skilgreint sem opið svæði og er Sundabraut áformuð í jaðri svæðisins. HER hefur farið yfir erindið og gögn sem því fylgja og gerir eftirfarandi umsögn.

Almenn umsögn:

Að mati HER er ekki rétt, eins og kemur fram í kafla 2 á bls. 6, að starfsemi Björgunar sé ekki mengandi iðnaðarstarfsemi þar sem hún felist einkum í flutningi og vinnslu náttúrulegra jarðfna. Starfsemin hefur í för með sér rykmengun, hávaðamengun, grugg og setmyndun. Ítrekaðar kvartanir hafa borist frá íbúum í Bryggjuhverfi og Grafarvogi vegna starfseminnar á núverandi athafnasvæði og margvíslegt ónæði verið staðfest af HER. Mikil umferð til og frá athafnasvæði, ryk, titringur, setmyndun og hávaði eru helstu umkvörtunarefni. Benda má á að í texta er tekið fram að starfsemin eigi heima á iðnaðarsvæði, sbr. skipulagsreglugerð. Ennfremur að svæðið verði skilgreint sem iðnaðarsvæði, með sérstökum skilmálum sem lúta að sérstöðu starfseminnar. Í ljósi ofangreinds telur HER að taka þurfi fram í verkefnalýsingu að starfsemin sé mengandi iðnaðarstarfsemi og sé starfsleyfisskyld skv. lögum nr. 9/1998.

Huga þarf að fráveitumálum fyrir svæðið en í gögnunum kemur ekki fram hvert eigi að leiða skólþ frá athafnasvæðinu. Nauðsynlegt er að búið sé að leysa það mál og gera grein fyrir því í deiliskipulagi hvaða lausn verði fyrir valinu. Þá þarf að gera grein fyrir frárennsli frá efnisvinnslunni sjálfri en nauðsynlegt er að leiða vatn frá vinnslunni í gegnum settjarnir til að koma í veg fyrir grugg og setmyndun. Grugg- og setmyndun gætu haft áhrif í Leirvogi sem er skilgreindur sem viðkvæmur viðtaki og haft áhrif á gengd laxfiska upp í Leirvogsá. Meta þarf hve margar og hve stórar tjarnir þarf til að hreinsun vatns sé nægjanleg. Nauðsynlegt er að framkvæma þetta mat sem fyrst til að leiða í ljós hvort tjarnirnar rúmist innan fyrirhugaðs deiliskipulagssvæðis.

Ráðgert er að meta hvort umferð frá svæðinu valdi því að umferðarhávaði fari yfir mörk í íbúðarbyggð. HER vill benda á og telur mikilvægt að metin séu áhrif hávaðamengunar frá starfseminni sjálfri. Athuga þarf hvort hávaði geti magnast upp við endurkast í Esjuhlíðum eins og raunin er með hávaða frá nærliggjandi skotvöllum. Auk þess þarf að meta hvort hávaði frá hörpun og dælingu úr skipum geti borist að íbúðarbyggð á Kjalarnesi.

Koma þarf fram hvernig skuli komið í veg fyrir fok úr efnishaugum en það gæti haft áhrif í nærumhverfi, bæði á landi og sjó. Breytt staðsetning fyrirtækisins mun þýða meiri þungaumferð flutningabíla með efni í gegnum Mosfellsbæ og ytri byggðir Reykjavíkur, enda flest uppbyggingarsvæði nálægt miðborginni. Athuga þarf hvort aukin rykmengun geti orðið þar sem flutningsleiðir lengjast, en farmar eru gjarnan fluttir í opnum bílum. Umferðin frá athafnasvæðinu mun þvera fyrirhugaða Sundabraut og framhjá gas- og jarðgerðarstöð í Álfsnesi, gera þarf grein fyrir áhrifum stóraukinna þungaflutninga með tilliti til þess.

Ljóst er að tilkoma hafnaraðstöðu á þessum stað með tilheyrandi umferð getur haft áhrif á Þerney, sem er hverfisvernduð og á náttúruminjaskrá. Meta þarf áhrif reksturs og umferðar á svæðinu á lífríki eyjarinnar, einkum fuglalíf.

Á bls. 4 kemur fram að sýnileiki svæðisins verði mestur frá svæðinu sjálfu og af sjó en að landslag og fjarlægðir dragi úr sjónrænum áhrifum frá íbúðahverfum í Mosfellsbæ og Reykjavík. Æskilegt væri að kortleggja sjónræn áhrif svo skýrara sé hver áhrifin eru.

Athugasemdir við einstök atriði í verkefnislýsingu:

Í lið 2.1 og 3.2 í töflu 5.3 þarf að taka fram að einnig sé hægt að nálgast gögn frá HER úr loftgæðafarstöðvum sem hafa verið og eru staðsettar á mismunandi stöðum í Reykjavík. Einnig má bæta reglugerð um brennisteinsdíoxíð, köfnunarefnisdíoxíð og köfnunarefnisoxíð, bensen, kolsýring, svífryk og blý í andrúmsloftinu, styrk ósons við yfirborð jarðar og um upplýsingar til almennings, nr. 920/2016, inn í upptalningu reglugerða í lið 3.2. Í lið 3.2 er auk loftgæða fjallað um hljóðvist og matsspurning lögð fram hvort umferðarhávaði fari yfir mörk við íbúðarbyggð. Hér vantar einnig að meta hávaðann sem kemur frá starfsemi sjálfri.

Í lið 4, Auðlindir, í töflu 5.3 er m.a. fjallað um landrými og landslag/ásýnd. Hér vill HER benda á að tryggt þarf að vera að nægt landrými sé fyrir settjarnir til að hreinsa frárennslisvatn frá vinnslunni. Fjalla mætti um sýnileika svæðisins undir þessum lið, s.s. sjónræn áhrif.

Í kafla 5.7, Tengsl við aðrar áætlanir, þarf að bæta inn vísun í áætlun um loftgæði fyrir Ísland, Hreint loft til framtíðar og Umhverfis- og auðlindastefnu Reykjavíkurborgar.

Í kafla 8, Umsagnaraðilar, þarf að bæta inn Heilbrigðiseftirliti Kjósarsvæðis og Veðifélagi Leirvogsár.

HER áskilur sér rétt til að koma með frekari athugasemdir við fyrirhugaðar breytingar á aðalskipulagi og nýju deiliskipulagi fyrir efnisvinnslusvæði í Álfsnesvík á síðari stigum.

Virðingarfyllst
f.h. Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur

Svava S. Steinarsdóttir
heilbrigðisfulltrúi

Kristín Lóa Ólafsdóttir
heilbrigðisfulltrúi

